

voorzitter

opdat wij tot een betere afspraak komen.

Intussen heb ik het gebruikelijke signaal afgegeven, opdat deze Kamer de mogelijkheid heeft, vast te stellen of uitdrukkelijke instemming met de overgelegde ontwerp-besluiten wenselijk is.

Aan de orde is de behandeling van de volgende voorstellen van de commissie voor de Verzoekschriften:

- **het Adres van A.O. te H., met betrekking tot een belastingteruggave (Gedrukt stuk Eerste Kamer, 1995-1996, nr. II);**

- **het Adres van G.M.K. te G., met betrekking tot kwijtschelding van een belastingschuld (Gedrukt stuk Eerste Kamer, 1995-1996, nr. III);**

- **het Adres van J.S. te H., met betrekking tot het handelen van de belastingdienst (Gedrukt stuk Eerste Kamer, 1995-1996, nr. IV).**

De **voorzitter**: Ik stel voor, de adviezen van de commissie te volgen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de behandeling van de wetsvoorstellen:

- **Herziening van de Wet wapens en munitie (24107);**

- **Wijziging van de Natuurschoonwet 1928 en de Gemeentewet (verruiming fiscale faciliteiten ten behoeve van de aanleg van bossen) (24159);**

- **Afschaffing van de legitieme portie van de ascendenten (24237);**

- **Wijziging van de Wet brutering overhevelingstoelagen lonen (24285).**

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van de wetsvoorstellen:

- **Wijziging van onder meer de Wet op het basisonderwijs, de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs en de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met sociale vernieuwing (Regeling samenwerking sociale vernieuwing onderwijs) (23078);**

- **Het opnieuw vaststellen van de Wet toezicht effectenverkeer in verband met de uitvoering van de richtlijn betreffende het verrichten van diensten op het gebied van beleggingen in effecten en van de richtlijn betreffende de kapitaal-toereikendheid van beleggings-ondernemingen en kredietinstellingen (Wet toezicht effectenverkeer 1995) (23874).**

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde zijn **de algemene politieke beschouwingen inzake het in 1996 te voeren beleid.**

De beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Van Leeuwen** (CDA): Voorzitter! De laatste week heeft de nationale berichtgeving in het kader gestaan van de benoeming van een nieuwe secretaris-generaal bij de NAVO. De onthutsende ontknoping zal nog lang een bittere nasmaak nalaten, niet alleen bij betrokkenen, maar ook bij velen in ons land. Ook, ongetwijfeld, bij de regering die, in de waarneming van mijn fractie, geen verkeerde behandeling kan worden verweten. Zo langzamerhand wordt het wel tijd, dat wij een goed zicht krijgen op het imago van ons land in het buitenland. Veel buitenlandse bladen blijven negatief over Srebrenica. In het kader van de drugsproblematiek heeft ons land vast en zeker bij velen een slechte reputatie. Wij roepen de regering op om in dit kader gedegen onderzoek te doen, teneinde daarna de balans te kunnen opmaken.

De echo van de politieke beschouwingen vanuit de Tweede Kamer klinkt nog steeds door. Met name **de zaak kreeg en krijgt veel aandacht: familie en gezin.** Mijn collega Heerma had groot gelijk toen hij deze kwestie centraal stelde. Hij is daarbij in goed gezelschap, ook internationaal gezien. Het blad "The Economist" zette kortgeleden in een hoofdartikel uiteen, dat "the disappearing family" desintegratie van de samenleving kan betekenen. De nieuwe labourleider Blair in Engeland noemde het gezin het fundament van een beschaafde

samenleving en de man met tot voor kort presidentsambities in de Verenigde Staten, Colin Powell, liet zich in dezelfde geest uit. Ook in ons land steun aan de stellingname van het CDA. Het lachen vanuit een aantal bankjes in de Tweede Kamer was nog maar nauwelijks verstomd, of VVD-leider Bolkestein en minister Sorgdrager gaven steun.

Welkom in de familie, denk je op zo'n moment. De waardering voor het gezin berust op het elementaire inzicht dat de opvoeding van kinderen een kerntaak is van de ouders. Het gezin is in feite een model van onze samenleving op kleine maat, op menselijke maat. Binnen een gezin leer je dat mensen, hoe verschillend vaak ook, gelijkwaardig zijn en je leert er hoe je met andere mensen moet omgaan, je leert met anderen rekening te houden en waar nodig iets voor elkaar te doen. Een gezin vormt een eenheid, waar je bij hoort en waarop je terug kunt vallen. Het was merkwaardig, dat na de discussie in de Tweede Kamer hier en daar ook weer in negatieve zin op de uitspraken over het gezin werd gereageerd. De spruitjeslucht van de vijftiger jaren zou weer aan de orde zijn.

Nu kun je wellicht met warmte terugkijken naar de tijd waarin volgens de zanger Gerard Cox geluk nog heel gewoon was, maar het moderne gezin is niet meer het gezin van de jaargang 1950. Naast het standaardmodel van moeder, vader en kinderen kennen we veel **oudergezinnen en gezinnen, waarvan de opbouw duidelijk wordt, onder meer uit de notities van het Sociaal en cultureel planbureau.** Daar gaat het dan om gezinnen waar vaders en moeders in de loop der jaren van partners wisselden en waar de echte vaders en moeders vaak in goede vriendschap als co-ouders de verantwoordelijkheid voor hun kinderen delen. Ook daar geldt de waarde van het familieverband, bepaald door de warmte, die met name voor de kinderen wordt uitgedragen.

De kinderen van al deze gezinnen hebben recht op een heldere en goede toekomst. Een nieuwe coalitie, zoals wij die sinds een jaar in ons land kennen, zou als grote uitdaging de oproep moeten aanvaarden om die toekomst helder te tekenen en in te vullen. De Troonrede is in dit verband eigenlijk teleurstellend.